

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autorka: Andrea Nováková

Název práce: Práce v domácnosti v ČR: migrantky jako levná pracovní síla, 61 s.

Charakter a vymezení tématu

Andrea Nováková se ve své bakalářské práci věnuje tématu migrantek jako levné pracovní síly. Autorka na danou problematiku nahlíží optikou marxistického a socialistického feminismu, a pokouší se objasnit genderové aspekty práce v domácnosti, která je hlavní profesní náplní migrantek. A. Nováková poukazuje na úskalí feminizovaných oborů, které představují zdánlivě marginální segment na trhu práce, a na důsledky genderových rolí v praxi.

Ačkoliv je téma ze strany českého akademického prostředí reflektováno, jeho volbu lze hodnotit pozitivně. Dané problematice není věnována dostatečná pozornost (což lze doložit i díky uskutečněnému *Kongresu žen 2015*, v rámci kterého k uvedenému nezaznělo jediné slovo), a to i přesto, že je pozice migrantek v ČR tématem aktuálním a bezesporu důležitým.

Teoreticko-metodologické zakotvení

Práce je zpracována jako případová studie, která vychází z existující literatury a z dostupných dat (ČSÚ; data z dotazníkového šetření českých výzkumnic).

Z teoretického hlediska se práce opírá o marxistický a socialistický feminismus, které nazírají na útlak žen jako na produkt ekonomické, politické a sociální struktury. Pojítka obou směrů lze spatřovat v kapitalismu a patriarchátu, které se v soudobé společnosti vzájemně posilují.

Vzhledem k charakteru tématu kladně hodnotím, že A. Nováková respektuje zvyklosti feministické metodologie.

Struktura práce

Předkládaná bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních kapitol a dílčích podkapitol. Úvod práce obsahuje všechny náležitosti úvodu bakalářské práce (vymezení tématu, cíl práce, výzkumné otázky, tezi, teoreticko-metodologické ukotvení, stav bádání). Text působí místy zmatečně, což je vidět hned v samém úvodu u druhé výzkumné otázky („*Měla by být tato práce placená?*“, s. 1), kde vypadla část věty, která spravuje čtenáře/ku o tom, že autorka hovoří o placené práci v domácnosti obecně, a ne o práci v domácnosti jako placené profesi migrantek.

V první kapitole jsou představena teoreticko-metodologická východiska, tedy marxistický a socialistický feminismus, kde je útlak žen pojímán jako důsledek ekonomické, politické a sociální struktury. Stěžejní je význam domácí sféry (mateřství, péče o domácnost), kterou autorka analyzuje pomocí genderové ideologie a genderových rolí. Nastíněna je rovněž problematika ženské migrace.

V druhé kapitole se A. Nováková věnuje domácí práci a otázce, zda by měla být tato práce finančně ohodnocena. Není opomenut ani historický vývoj a rozdělení činností v českých domácnostech (zde by bylo vhodné využít aktuálnější data než ta z roku 2005, zejména ve statistických údajích mohlo během následujících deseti let dojít k jistým odlišnostem).

Poslední kapitola je věnována samotné případové studii, tedy migrantkám, které pracují v ČR ve feminizovaném oboru nájemné práce v domácnosti.

V závěru autorka odpovídá na v úvodu stanovené otázky v rozsahu, který odpovídá požadavkům bakalářské práce. Kladně hodnotím, že autorka připojila i svůj vlastní náhled na zkoumanou problematiku.

Práce se zdroji

Andrea Nováková pracovala s dostatečným počtem relevantních zdrojů. Pozitivně lze hodnotit, že reflektovala texty předních českých odbornic zabývajících se danou problematikou (viz Petra Ezzeddine, Zuzana Uhde, Hana Maříková, Alena Křížková, Adéla Suralová aj.), ale také analýzy vycházející z terénních výzkumů realizovaných ze strany neziskového sektoru (viz Andrea Krchová a kol.). Nedostatkem se jeví neaktuálnost některých dat a statistických údajů (viz předkládaná data z roku 2005 aj.).

Formální stránka

Stylistika není silnou stránkou předkládané práce, vyskytují se zde překlapy a občasné gramatické chyby. Úsměvné se jeví, že ačkoliv se jedná o práci vycházející z teorie feminismu a genderu, autorka opakovaně používá generické maskulinum (viz „*Podle Valentové by **domácí pracovníci** měli mít stejná práva jako **jiní pracovníci**.*“ (ačkoliv autorka sama v textu uvádí, že zkoumá pouze ženskou domácí práci, pozn. autorky posudku) s. 26; „*Žádný z **nich*** (myšleno autorů a autorek, pozn. autorky posudku) *však nebral v potaz všechny aspekty,...*“ s. 4 nebo „*Někteří **autoři** proto nepoužívají termín „feminismus“ v jednotném čísle, ...*“ s. 9 aj.), to však nepředstavuje problém zásadní povahy.

Text je opatřen správně vedeným poznámkovým aparátem, který adekvátně doplňuje uvedené informace.

Citační normu A. Nováková zvládla bez problémů, odkazový aparát byl užit správně.

Závěrem

Bakalářskou práci A. Novákové hodnotím jako splňující veškeré požadavky, které jsou kladené na odborné texty v bakalářském stupni studia. Autorka prokázala schopnost práce s literaturou a prameny, práci ukotvila teoreticky i metodologicky, a zpracovala téma v kvalitě, která je od tohoto typu prací očekávána. Přínos práce lze spatřovat zejména v tom, že rozšiřuje okruh odborných textů, které se věnují problematice práce v domácnosti a migrantek jako levné pracovní síly. Na základě výše uvedeného práci doporučuji k obhajobě.

V Plzni dne 24. 8. 2015

Mgr. Iveta Ptáčnicková